

Środa, 4 lipca 2007

Komitet Helsiński: rząd odbiera prawa Polakom

PAP 18:35

Komitet Helsiński jest zaniepokojony stanowiskiem polskich władz w sprawie Karty Praw Podstawowych. "Komitet Helsiński z przykrością i niepokojem przyjął wiadomość, iż na szczycie (UE) w Brukseli delegacja polska podjęła inicjatywy wyraźnie zmierzające do odebrania części praw, które miałyby być zagwarantowane obywatelom w Karcie Praw Podstawowych" - czytamy w liście Komitetu Helsińskiego do prezydenta Lecha Kaczyńskiego.

Lech Kaczyński
(fot. AFP)

"W rezultacie - jak podkreślono w liście - z nieuzasadnionych powodów nasze prawa będą poważnie ograniczone w stosunku do praw, z których korzystają obywatele w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej". Unijna [Karta Praw Podstawowych](#) przyjęta na szczycie w Nicei w 2000 roku gwarantuje najważniejsze prawa obywatelskie, ekonomiczne i socjalne obywateli UE i wraz z przyjęciem nowego unijnego traktatu stanie się prawnie wiążąca dla organów Unii Europejskiej oraz krajów członkowskich, ale tylko w zakresie, w jakim stosują one prawo UE.

Na szczycie UE 21-22 czerwca w Brukseli, Wielka Brytania uzyskała wyłączenie z zapisów Karty w części dotyczącej praw socjalnych. Polega to m.in. na tym, że osoby zatrudnione w Wielkiej Brytanii nie będą mogły powołać się na Kartę, by dochodzić swoich praw przed sądem krajowym.

W przyjętym na szczycie mandacie w sprawie nowego traktatu znalazł się przypis, że dwie delegacje (chodzi o Irlandię i Polskę) zarezerwowały sobie prawo do ewentualnego przyłączenia się do wynegocjowanego przez Wielką Brytanię opt-outu. Ostatecznej odpowiedzi w tej sprawie Polska ma udzielić podczas Konferencji Międzyrządowej (IGC), która do końca roku ma przyjąć nowy traktat. Pierwsze spotkanie przewidziano na 23 lipca w Brukseli na poziomie szefów dyplomacji państw UE.

"Przedstawiciele Polski zastrzegli, iż Karta Praw Podstawowych nie będzie wpływała w żaden sposób na - jak to zostało określone w specjalnej deklaracji - 'stanowienie prawa w sferze moralności publicznej, prawa rodzinnego, a także w zakresie ochrony godności ludzkiej oraz poszanowania integralności fizycznej i moralnej człowieka' w naszym kraju. Zdaniem przedstawicieli rządu doszło do tego z troski o ogólnie lepsze gwarancje w sprawach obyczajowości i religii" - czytamy w liście Komitetu do prezydenta.

Jak zaznaczono, rząd polski nie wyklucza również przyłączenia się do specjalnej deklaracji złożonej przez Wielką Brytanię.

W ocenie Komitetu, gdyby Polska przyłączyła się do niej oznaczałoby to m.in. że w jej przypadku Karta Praw Podstawowych miałaby zastosowanie tylko "do instytucji, organów i agencji Unii z właściwym uwzględnieniem zasady pomocniczości", natomiast nie miałaby zastosowania do władz krajowych "w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii".

"Dotyczy to w szczególności rozdziału IV Karty pt. 'Solidarność', który mówi m.in. o ochronie w wypadku nieuzasadnionego zwolnienia z pracy, w tym szczególnie matek w

okresie urlopu macierzyńskiego, prawie do godziwych warunków pracy, świadczeń i pomocy społecznej, opieki zdrowotnej" - podkreślono w liście.

Według Komitetu, "taka postawa władz polskich musi budzić sprzeciw, tym bardziej, iż obie tak istotne dla obywateli deklaracje zostały złożone bez wcześniejszej debaty publicznej i zgody na nie".

"W sferze objętej prawem unijnym Polska ma obowiązek zapewnić obywatelom wszystkie bez wyjątku prawa zagwarantowane w Karcie na tym samym poziomie, co inne państwa Unii Europejskiej. Ponieważ stanowiłoby to zasadniczą zmianę warunków członkostwa Polski w Unii Europejskiej, wymaga - naszym zdaniem - przeprowadzenia ogólnokrajowego referendum" - czytamy w liście Komitetu podpisanym przez Marka Nowickiego.

Podsekretarz stanu w Kancelarii Premiera Andrzej Sadoś pytany o możliwość przystąpienia Polski do brytyjskiego opt-outu powiedział, że polska strona "poprosiła jedynie o dodatkowy czas na szczegółową analizę Karty".

Jak podkreślił, działania Polski "w żaden sposób nie blokują procesu legislacyjnego w UE". *Nie ma żadnych przeciwwskazań aby Polscy eksperci i prawnicy przeanalizowali dokładnie zapisy Karty* - dodał. (js,ap)

<http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,wid,8993141,wiadomosc.html?P%5Bpage%5D=1>

<http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,wid,8993141,wiadomosc.html?P%5Bpage%5D=2>